

פרק 211 - סליקת ממסרים ממוגנטים בשיטה אלקטרונית¹

הגדרות

מונח	תיאור
1. מנה	שיקים ממוחשבים הנשלחים מבנק מציג לבנק מקבל בנקודת זמן מסוימת, אשר לא תעלה על 10,000 תמונות.
2. RMFT/BHUB	מוצר העברת קבצים של חברת Attunity (חברה אמריקאית). המוצר מבצע את העברת הקבצים מנקודה אחת לשנייה, תוך שהוא מאפשר ניהול של תהליך העברה, מספק אבטחת מידע שליטה ובקרה על התהליך ועוד.
3. Dual Metro Ethernet Net	תשתית העברת קבצים של חברת התקשורת בזק. התשתית מאפשרת הגדרת קבוצת או טבעת משתמשים הפועלים בסביבה מופרדת וירטואלית VPLS. הפתרון ייושם באמצעות 2 רשתות נפרדות. קבוצת הבנקים המחוברים, יוכלו לפנות אחד לשני באופן ישיר ולהעביר קבצים.
4. תמסורת Metro עסקית תמסורת Metro NGN	תשמש את חברי הקהילה עבור הקווים הראשיים. תשמש את חברי הקהילה כרשת גיבוי.
5. תעודת משלוח	תעודת משלוח למנה של שיקים, הנשלחת עם המנה, כקובץ. מכילה נתונים כגון: יום עסקים, כמות שיקים, סוג מנה, זמן משלוח ועוד
6. דיווח סוף יום	דיווח סוף יום הינו דווח המרכז את המנות שנשלחו עבור אותו יום עסקים. הדיווח מיידע את המקבל, שהשולח סיים את עיבוד כל השיקים, בנוסף, מרכז את המידע היומי.
7. רג'קטים	שיקים שקריאת השורה המגנטית שלהם לא הייתה תקינה בקריאה ראשונה, ותוקנה לאחר מכן.
8. "סריקה ממוחשבת של שיק"	הליך טכנולוגי המעתיק שיק משני צדיו לחומר מחשב באופן שניתן לאחר מכן תוצר קריא הזהה בתוכנו ובצורתו למקור
9. "שיק ממוחשב"	חומר מחשב שהוא תוצר של סריקה ממוחשבת של שיק, דהיינו תמונת השיק שנסרק, פנים ואחור.

¹ עודכן על פי חוזר מ/ 1005 מיום 25 ביוני, 2025

מונח	תיאור
10.	פלט של שיק ממוחשב שסורב ומופק ללקוח הבנק על פי דרישת הלקוח. מסמך זה ייחשב לשיק כאמור בחוק סליקה אלקטרונית של שיקים התשע"ו-2016

1. השתתפות בסליקה האלקטרונית

סליקת ממסרים ממוגנטים/ות מתבצעת רק בשיטה אלקטרונית. העברת הממסר יכולה להתבצע רק על ידי העברת שיק ממוחשב, כפי הכתוב בפרק זה.

1.1. כל חבר מסלקה רשאי להשתתף בסליקה זו בעצמו (משתתף ישיר) או להיות מיוצג על ידי חבר מסלקה אחר (משתתף מיוצג) - להלן משתתף. כל מקום בפרק זה שנאמר בו "משתתף" (ולא "משתתף ישיר" או "משתתף מיוצג") - הכוונה הן למשתתף ישיר והן למשתתף מיוצג.

1.2. כל חבר מסלקה שאינו משתתף רשאי לפנות בכתב ליו"ר ועד המסלקה בבקשה להשתתף בסליקה זו. באישור הבקשה יקבע יו"ר ועד המסלקה את המועד להתחלת ההשתתפות, וזאת לאחר התייעצות עם המשתתפים האחרים.

1.3. כל חבר מסלקה רשאי לפנות בכתב ליו"ר ועד המסלקה בבקשה להיות מיוצג בסליקה האלקטרונית, בצירוף הודעת המשתתף הישיר שהסכים לייצגו (להלן המשתתף המייצג). באישור הבקשה יקבע יו"ר ועד המסלקה את המועד להתחלת הייצוג, לאחר התייעצות עם המשתתפים הישירים האחרים. בנספח 302 מפורטים המשתתפים, ולגבי משתתפים מיוצגים - גם מיצגיהם.

1.4. הפסקת הייצוג תיעשה רק באישור יו"ר ועד המסלקה ומהמועד שנקבע באישור (שיהיה לא יאוחר מ-60² יום מיום הוצאת האישור).

1.5. כאשר משתתף מיוצג על ידי משתתף אחר - תיעשה כל פעולה האמורה בפרק זה באמצעות המשתתף המייצג.

2. הצגת ממסרים

2.1. משתתף ישיר יציג למשתתף ישיר אחר שיקים ממוחשבים כפי האמור בסעיף 1 לפרק זה - המיועדים אליו ואל המיוצגים על ידיו - במעורב, ללא מיון נוסף, כמפורט בפרק 204.

2.2. משתתפים ישירים רשאים להציג ביניהם שיקים ממוחשבים, הכלולים בסליקה האלקטרונית, וזאת עד לשעה הקבועה בפרק 202. סכומי הרשומות בגין השיקים הממוחשבים ייכללו בדיווחים המתאימים לחברי המסלקה ולבנק ישראל בקובץ ממוכן בנוסח המפורט בטופס מסלקה מס' 412 - "הצגת חיובים ממוגנטים". המועד האחרון של שליחת הקבצים, כפי הכתוב בפרק 202, ייחשב כמועד ההצגה של השיקים הממוחשבים.

² עודכן על פי חוזר מ/ 1005 מיום 25 ביוני, 2025

³ עודכן על פי חוזר מ/ 953 מיום 07 ביולי, 2012

3. שידור קבצים אלקטרוניים

3.1. משתתף ישיר ישדר למשתתפים הישירים האחרים קובץ, ובו נתונים על הממסרים שיוצגו על ידו לכל משתתף ישיר או מיוצג (להלן – קובץ הצגות), וכן קובץ נתונים של הממסרים, שסורבו על ידו לכל משתתף ישיר או מיוצג (להלן – קובץ ההחזרות).

3.2. מבנה הרשומות בקובץ כמפורט בתקן 502 לגבי הצגות ותקן 503 לגבי החזרות. יו"ר ועד המסלוקה רשאי לשנות את התקנים הנ"ל בתיאום עם המשתתפים.

3.3. השידור יבוצע עד לשעה הקבועה בפרק 202.

4. תשתית התקשורת להעברת קבצי השיק הממוחשב

העברת הקבצים תעשה על גבי תשתית המשתמשת בטכנולוגיית Metro Ethernet Business או בטכנולוגיית Metro Ethernet NGN. תשתית זו מאובטחת, מנוהלת ומופרדת מהאינטרנט. גורמים אחרים המשתמשים בתשתית זו, אינם יכולים להגיע לבנקים ולהיפך, אלא אם כן אושר והוגדר לגורם כלשהו, שיוכל להתחבר. הרשת מיועדת לתת חיבור מאובטח בין גורמים מרוחקים בתוך ארגון או בין ארגונים.

4.1. כל גורם מחובר אל התשתית בקו ראשי אחד, המאפשר לו את העברת הקבצים אל ומאת כל הבנקים. חובה על הבנקים להתחבר גם מאתר הגיבוי של הבנק לתשתית זו.

4.2. כל בנק יבחר את קצב הקו הדרוש לו, על פי הנפחים שעליו לקבל ולשלוח. אך קצב הקו לא יפחת מקצב המאפשר לו לעמוד בכללי המסלוקה.

4.3. כל בנק צריך שתהיה לו תשתית העברה פנימית, ותשתית נוספת להעביר את הקבצים בין הבנקים. התשתיות של המערכת הפנימית והחיצונית יכולות להיות משולבות כאחת, או להעביר את הקבצים בין המערכות.

4.4. הקבצים יועברו בין הבנקים בתקשורת מוצפנת מקצה לקצה. קבצי המנה עוברים בתשתית מוצפנת מקצה לקצה ובפרוטוקול RMFT Fast-Copy משרת BHUB לשרת BHUB של חברת Attunity. העברת הקבצים ברשת הפנימית בכל בנק תיעשה על פי החלטתו של כל בנק ובאחריותו.

5. אבטחת מידע

תשתית מוצר RMFT תהיה אחידה בכל הבנקים. ייעשה שימוש בפרוטוקול Fast-Copy RMFT, כאשר ההצפנה תהיה ברמת ה Session ולא ברמת הצפנת קובץ.

5.1. הזדהות שרתי BHUB בין הבנקים תיעשה באמצעות תעודות דיגיטליות. כל בנק ינפיק את התעודה שלו באמצעות שרת CA שלו, ויעביר אותה לשאר הבנקים. שרת BHUB חיצוני בכל בנק יתמוך בכל שרתי ה-CA אשר הנפיקו את התעודות של הבנקים האחרים. לוגים על פעילות שרתי BHUB ישמרו ב Data Base של מוצר RMFT.

5.2. במקרה של תקלה באחד ממנגנוני ההזדהות, יועברו הקבצים באמצעות Cyber Ark על גבי רשת האינטרנט או באמצעות החסן נייד (DOK) מוצפן (מפתח ההצפנה יועבר בנפרד באמצעות מייל או פקס), או באמצעות דיסק (CD),

כאשר השימוש ב Cyber Ark יהווה ברירת מחדל ראשונה ורק בהיעדר יכולת לעשות בה שימוש, יעשו הצדדים שימוש בשאר האמצעים. האמור לעיל ייעשה תוך תיאום בין הבנק המציג לבנק המקבל.

5.3. על כל בנק לוודא בנוסף לתהליך המוגדר במסמך זה, המתייחס להעברת הקבצים של השיק הממוחשב בין הבנקים, עמידה בהוראת ניהול בנקאי תקין, בכל הקשור בדיווח ופעילות פנימית אצלו.

6. שידור וקליטת קבצי השיק הממוחשב

6.1. העברת קבצי שיק ממוחשב מהבנק המציג אל הבנק המקבל

הבנק המציג יעביר את קבצי התמונות אל הבנק המקבל. זאת, הן במצב תקין שוטף בכפוף לשעה הקבועה בפרק 202, והן במצב של תקלה מכל סוג שהוא אצל אחד הצדדים להעברה, בכפוף לכתוב בפרק 204. במקביל, נדרש הבנק המקבל להודיע על תקלה שאותרה על ידו, מוקדם ככל שניתן, כדי לאפשר לבנק המציג להכין את הקבצים להעברה על פי נהלי הגיבוי, כמפורט בסעיף זה בפרט ובכללים בכלל.

6.2. קליטת הקבצים ובדיקתם

הבנק המקבל יודא קבלת כל הקבצים שנשלחו על ידי הבנק המציג, באמצעות קובץ סוף יום אשר יתואר להלן, ויבדוק את תקינות ושלמות הקבצים שהתקבלו והמבנה שלהם. בנוסף, על הבנק המקבל לבדוק התאמה בין הנתונים שקיבל לנתונים בתעודת המשלוח של המנה והתעודה המסכמת של יום עסקים, כמפורט בפרק זה.

6.3. תכולת הקבצים ומשלוח

- (א)** תהליך ההעברה כולל את קבצי השיקים הממוחשבים, קובץ נתונים וקבצי ניהול ואישורי קליטה כפי תקן 509. כל בנק יפיק קבצי משלוח נפרדים לכל בנק בנפרד. המשלוח יכיל את השיקים הממוחשבים ואת הנתונים המלווים של כל השיקים השייכים לבנק היעד, הבנקים בקבוצה ומיוצגים, שהופקדו בסניפי הבנק השולח.
- (ב)** חומר המשלוח יחולק למנות. לכל מנה יופקו מספר קבצים המהווים יחד את חומר המנה. כל מנה תשלח מיד עם סיום הכנתה. כמו כן, לכל מנה תצורף תעודת משלוח כפי תקן 509.
- (ג)** קבצי המשלוח יכילו קבצי נתונים ואת כל השיקים הממוחשבים של בנק היעד (בנק מקבל המשלוח), בנקים בקבוצה ומיוצגים, שהופקדו בסניפי הבנק השולח. כמו כן, הקבצים יכללו נתונים וצילומים של השיקים השגויים שתוקנו (רג'קטים).
- (ד)** בסוף יום, כפי שמצוין בפרק 202 לכללי המסלוקה, יועבר קובץ תעודת סוף יום ("דיווח סוף יום") כפי תקן 509, שמטרתו להודיע שהסתיים העיבוד והסתיימה בניית המנות מבחינת הבנק השולח. התעודה כוללת מידע לגבי כל המנות של אותו יום עסקים. על פי תעודה זו, יודא הבנק המקבל, שכל המנות שנשלחו על ידי הבנק המציג הגיעו אליו. עם קבלת התעודה של דיווח סוף יום בבנק המקבל, נשלח דיווח חוזר לבנק המציג, שתעודת סוף היום התקבלה.
- (ה)** על כל בנק להיערך לכך ולוודא שעל פי רשימת המנות בקובץ "דיווח סוף יום", הגיעו בסופו של דבר כל המנות.

1.1. מבנה המנות

המנה מורכבת ממספר קבצים, מבנה הקבצים כפי תקן 509 לכללי המסלוקה.

(א) בכל מנה ישלחו הקבצים יחד כחבילה (package), על פי הגדרת חבילה במוצר RMFT/B-HUB.

(ב) זיהוי המנה - המנות למשלוח ימוספרו במספר עולה, רץ מ-1 עד N, השייכות כולן לאותו יום עסקים. מספר המנה הוא חלק משם הקבצים כפי תקן 509 לכללי המסלוקה.

יכולים להיות "חורים" במספרי המנות של יום עסקים, מכיוון שלבנק מסוים יכול להיות שלא היו שיקים במנה מסוימת.

(ג) כמות שיקים ממוחשבים למנה - כל מנה תכיל נתונים וצילומים של עד 10,000 שיקים.

(ד) כל מנה נשלחת עם סיום הכנתה. כל מנה מכילה תעודת משלוח למנה, כפי תקן 509, איתה היא נשלחת. המנה שהתקבלה עם תעודת המשלוח, נבדקת בדיקות שלמות ראשוניות. אם הכול תקין, שולח הבנק המקבל לבנק המציג, אישור על קבלת המנה וסטאטוס "תקין". אם בדיקת השלמות הראשונית אינה תקינה, על הבנק המקבל לפנות לבנק המציג כפי סעיף 13 לפרק זה.

1.2. תהליך העברת קבצים בבנק המציג ובבנק המקבל

(א) קליטת השיקים בסורק/בממיינת בבנק המציג - קריאת הפס המגנטי, צילום חזית וגב השיק (שחור/לבן ואפור) יצירת קבצי השיקים הממוחשבים ואינדקס. סיום ו"סגירת" מנת השיק הממוחשב על פי החלטת כל בנק.

(ב) ביצוע עיבוד ובקורות לנתונים שנאספו עבור המנה, כל בנק לפי נהליו ומערכת המחשוב שלו. כחלק מהתהליך (או בנפרד לאחריו), יוכנו קבצי המנה המיועדים למשלוח לבנקים אחרים.

(ג) המערכת הפנימית מעבירה את הקבצים למערכת RMFT/BHUB המיועדת להעברת קבצים בין הבנקים. הקבצים עוברים משרת מערכת RMFT/BHUB של הבנק המציג לשרת המערכת בבנק המקבל. תווך התקשורת שימשם שלב זה, מתואר בסעיף תקשורת.

(ד) הבנק המקבל, מקבל את הקבצים בשרת מערכת RMFT/BHUB מבצע בדיקות על פי שיקול דעתו, ומעביר את הקבצים פנימה למערכתיו.

(ה) הנתב המקבל מפענח ומאשר את המקור לפי הבנק השולח, שלמות ותקינות הקבצים שהתקבלו. במידה ואין אישור כנ"ל, מדווח על הבעיה, לגורם המתאים בבנק המקבל, לפי נהלי כל בנק. בדיקת שלמות ותקינות המנה, נעשית בתשתית ה-BHUB.

(ו) בדיקה ראשונית למנה מבוצעת בבנק המקבל, כדי לוודא שיש את כל הקבצים הנדרשים במנה, על פי תעודת המשלוח. לאחר בדיקה זו, נשלח חזרה קובץ אישור, מהבנק המקבל לבנק המציג, שהמנה הגיעה ליעדה באופן תקין. אין בכך אישור לתקינות הנתונים שבקבצים.

(ז) הקבצים התקינים עוברים לטיפול הבנק המקבל, לעיבוד רישום ובקרה.

2. התאמות - עודפים/חוסרים

עקרונות:

- (א)** שיוך שיק ממוחשב לתנועה האלקטרונית תתבצע על ידי הבנק המקבל ובאחריותו.
- (ב)** עודף – שיק ממוחשב שאין לו מקבילה/תנועה אלקטרונית.
- (ג)** חוסר – תנועה אלקטרונית שלא נתקבל בגינה שיק ממוחשב.
- (ד)** הבנק המציג יישלח לבנק המקבל שיקים ממוחשבים עודפים.
- (ה)** דו"ח חוסרים/עודפים – באחריות הבנק המקבל לדווח לבנק המציג למחרת היום על עודפים וחוסרים.
- (ו)** כתב שיפוי – כתבי שיפוי, בהתאם לנספחים 306 ו-314, בגין חוסר בהצגות יופקו על פי דרישת הבנק המקבל.
- איתר בנק משתתף מקבל קבלת חיוב אלקטרוני ללא שיק ממוחשב או שיק ממוחשב ללא החיוב האלקטרוני שלו – יודיע על כך למשתתף מציג הממסר או החיוב עד ליום העסקים הקרוב, תוך פירוט מלא של החסר או העודף ויפעל כדלהלן:
- 2.1.** קיבל משתתף חיוב אלקטרוני בלי שקיבל את השיק הממוחשב – רשאי המשתתף המקבל לדרוש מהמשתתף המציג שיציג את הממסר החסר. לא הציג המשתתף המציג את הממסר החסר על פי דרישת המשתתף המקבל כאמור לעיל, יראו בהצגת החיוב ללא ממסר כאמור, התחייבות של המשתתף המציג לשפות את המשתתף המקבל, בהתאם לנספח 306.
- 2.2.** על אף האמור בס"ק 7.1. לעיל, דרש משתתף נמשך, לקבל כתב שיפוי בפועל, יישלח המשתתף המציג כתב שיפוי בהתאם לנספח 306. כתב השיפוי יישלח לא יאוחר מ 14 ימי עסקים, מיום הבקשה.
- 2.3.** המשתתף המקבל אשר לא הצליח לקלוט את הקובץ של השיקים הממוחשבים עקב תקלה מחשבונית אצלו יודיע על כך למשתתף המציג וידווח על הממסרים האלקטרוניים כחסרים. על המשתתף המקבל לטפל בתקלה ביום עסקים הקרוב ולדווח למשתתף המציג על סגירת חסרים בקובץ חוסרים ועודפים תוך פירוט מלא של החסר כפי שדווח לראשונה. חוסר שדווח מאחר שהבנק המקבל לא הצליח לקלוט את קובץ השיקים הממוחשבים עקב תקלה מחשבונית – לא ייחשב כחוסר לעניין שיפוי בין הבנקים.

3. החזרות

- 3.1.** חבר מסלקה רשאי להחזיר ממסר ממוגנט, בהתאם להוראות פרק 206.
- 3.2.** החזרת שיק תתבצע אך ורק באמצעות חיוב אלקטרוני הכולל את סיבות ההחזרה. למען הסר ספק, רשאי הלקוח מציג השיק לדרוש בכל מקרה של החזרה לקבל "פלט של השיק הממוחשב" אשר יכלול את המידע האמור בנספח 313 ויוסבר לו שלאחר פעולה זו לא תתאפשר הפקדת שיק זה בשנית.
- 3.3.** החזרת ממסר ממוגנט תיעשה לפי פרטי חבר המסלקה המציג כפי שמדווח בקובץ. החזרת החיוב האלקטרוני בגין הממסר המגנטי שהוחזר תיעשה בשיטה אלקטרונית בקובץ ההחזרות.

3.4. המשתתפים רשאים להחליף ביניהם ממסרים ממוגנטים הכלולים בסליקת ההחזרות האלקטרונית לפני השעה הקבועה בפרק 202, וסכומי הממסרים יכללו בדיווחים המתאימים לחברי המסלוקה ולבנק ישראל 4 בקובץ ממוכן בנוסח המפורט בטופס מסלוקה 413 של אותו מושב. המועד האחרון לשליחת הקבצים, כפי הכתוב בפרק 202, ייחשב כמועד ההחזרה של הממסרים.

4. האחריות לנתוני החיוב

4.1. משתתף שקיבל ממסר מגנטי לסליקה עבור משתתף אחר, יבדוק את תקינות נתוני החיוב של הממסר על פי כללי הבקרה הנהוגים אצל המשתתף האחר; לשם כך יבהיר כל משתתף למשתתפים האחרים מהם הכללים שעל פיהם הוא בודק את סבירות/חוקיות נתוני שורת הקידוד המגנטית של השיק. (סבירות/חוקיות, לעניין זה - כמקובל בענף לגבי נתונים).

4.2. (א) אחריות חבר המסלוקה המציג לנתוני השיק (למעט הסכום) מוגדרת כדלקמן:

1. אם פרטי השיק נקלטו בצורה מוצלחת - האחריות תהיה לזהות שבין נתוני החיוב של הרשומה האלקטרונית שנבנתה לבין שורת הקידוד המגנטי של השיק;
2. בנק לא יאפשר ללקוחותיו לבצע תיקון ידני לפרטי הפס המגנטי בעת הפקדת שיק בסלולר.
3. אם נתון, או נתונים משורת הקידוד המגנטי של השיק הוקלדו ידנית, יבוצעו מבחני סבירות לפי כללי הבדיקה של חבר המסלוקה המקבל.

(ב) האחריות לנכונות סכום החיוב היא כדלקמן⁴:

1. עד 5,000 ש"ח - אחריות חבר המסלוקה המציג לנכונות סכום החיוב בקובץ האלקטרוני.
 2. מעל 5,000 ש"ח - אחריות חבר המסלוקה המקבל לנכונות סכום החיוב בקובץ האלקטרוני.
- יו"ר ועד המסלוקה רשאי לעדכן את הסכומים הנ"ל מעת לעת, בהסכמת חברי המסלוקה המשתתפים.
- (ג)** חבר מסלוקה המציג שיק ממחושב שהועבר אליו לגביה, מבלי שתהיה אינדיקציה בתנועת החיוב שהשיק צולם על ידי הלקוח, או מציג תנועת חיוב ללא שיק ממוחשב, אחראי כלפי הבנק המקבל.
- 4.3.** חבר מסלוקה המחזיר רשומת חיוב אלקטרונית לחבר מסלוקה אחר שהציג לו אותה, אחראי לכלול בה את כל מבנה רשומת החיוב שהועברה אליה בהצגתה, וכן אחראי לקוד סיבת החזרת הממסר, בהתאם לטבלת סיבות ההחזרה שבנספח 305.

5. פלט של השיק הממוחשב

⁴ עודכן על פי חוזר מ/ 953 מיום 07 ביולי, 2012

⁵ עודכן על פי חוזר מ/ 924 מיום 25 ביוני, 2009

כאמור בסעיף 8 לפרק זה, לפי דרישת הלקוח, בעת החזרת שיק, יופק ללקוח "פלט של השיק הממוחשב" ויוסבר לו שלאחר פעולה זו לא תתאפשר הפקדת שיק זה בשנית. מבנה הפלט ודף ההסבר ללקוח יכללו את המידע האמור בנספח 313 לכללים אלו.

5.1. פלט של השיק הממוחשב עבור "שיק שלא כובד" – פלט של השיק הממוחשב בגין שיק שסורב יופק על ידי הבנק המציג בלבד ועל פי קובץ תנועות להחזרה, כפי תקן 503 לכללי המסלוקה, שהבנק המקבל מעביר לבנק המציג. טרם הפקת פלט של השיק הממוחשב יוצג ללקוח דף הסבר כפי נספח 313 לכללי המסלוקה. על גבי הפלט יצוינו סיבות ההחזרה שבגין הוחזר השיק, בהתאם לקוד כפי שנשלח בין הבנקים. פלט זה יופק ללקוח מציג השיק.

5.2. על מנת למנוע שימוש לרעה ב"פלט של השיק הממוחשב". אם הופק פלט של השיק הממוחשב, לא ניתן יהיה להציג פעם נוספת את השיק הממוחשב או את הפלט של השיק הממוחשב, אף אם הוחזר מסיבה המאפשרת הצגה חוזרת.

5.3. הבנק המציג יוכל, על פי בקשת הלקוח מציג השיק, להפיק הודעת החזרה ולצרף אליה את צילום השיק, על מנת לאפשר לו לגשת למושך השיק ולדרוש לכבד את השיק המקורי. הודעת ההחזרה כאמור יכולה להיות הרכב של רשומה מוסדית וצילום השיק. על הודעת ההחזרה יכתב בברור "מסמך זה אינו מהווה פלט של השיק הממוחשב ולא יוכל לשמש כראיה קבילה בהליך משפטי (בית משפט או הוצאה לפועל)".

5.4. אין להפיק "פלט של שיק ממוחשב" שכובד. למרות האמור לעיל, על פי דרישת לקוח, יוכל הבנק המציג או הבנק המקבל להפיק הודעת כיבוד השיק ולצרף אליה את צילום השיק. הודעת כיבוד השיק כאמור יכולה להיות הרכב של רשומה מוסדית וצילום השיק. על הודעת כיבוד השיק יכתב בברור "מסמך זה אינו מהווה פלט של השיק הממוחשב".

5.5. בנק יפיק פלט שיק ממוחשב, לפי דרישת הלקוח, כל עוד לא עברו 7 שנים מיום הצגת השיק.

6. בקשה לביצוע סריקה חוזרת

6.1. בקשה לביצוע סריקה חוזרת תעשה כאשר הבנק המקבל זיהה שהשיק הממוחשב אינו תואם לתקן השיק הממוחשב ומדדי איכות כפי תקן 510 לכללי המסלוקה וכפי האמור בסעיף 15 לפרק זה. סריקה חוזרת תעשה על ידי צילום השיק מחדש או על ידי שליחת השיק הממוחשב מחדש, כאשר הבנק המציג מוצא לנכון שהשיק הממוחשב שיש ברשותו תקין כפי תקן 510 לכללי המסלוקה.

בקשה כאמור שלא תענה על ידי המציג עד 3 ימי עסקים או כאשר תמונת האחזור אינה תקינה, תהפוך לסטאטוס "חוסר". במקרה זה יש לפעול כפי הכתוב בסעיף 7 לפרק זה. סטאטוס השיק המקורי ישמר. בקשה תהפוך לסטאטוס "חוסר" רק כאשר הבקשה לביצוע סריקה חוזרת נעשית לא יאחר מהמועדים הקבועים להחזרת שיק.

6.2. הדרישה לביצוע סריקה חוזרת תהיה בצורה ממוכנת. הבקשה תועבר לבנק המציג באמצעות קובץ ייעודי, על פי תקן 509 לכללי המסלוקה.

6.3. אם הבנק המציג רוצה באופן יזום לבצע סריקה חוזרת ולשדר אותה לבנק המקבל, פעולה זו תעשה בתיאום עם הבנק המקבל.

6.4. בוצעה סריקה חוזרת של השיק על ידי הבנק המציג ולאחר קבלת הסריקה החוזרת התברר לבנק המקבל כי היה עליו לסרב לשלם אותו, למעט בסיבות החזרה בגין אין צורך לראות את השיק, רשאי הבנק המקבל לדרוש כתב שיפוי מאת הבנק המציג. דרש הבנק המקבל כתב שיפוי, יפיק הבנק המציג כתב שיפוי כפי נספח 306 לכללי המסלול. כתב השיפוי יישלח לא יאוחר מ 14 ימי עסקים, מיום הבקשה.

7. בקשה לקבלת שיק פיזי

7.1. בקשה לקבלת השיק הפיזי תעשה רק עבור שיקים שהוחלט לשמור אותם כפי הכתוב בכללי השמירה הנקבעים על ידי נגיד בנק ישראל.

7.2. בקשה לקבלת השיק הפיזי תעשה על פי בקשת הבנק המקבל להעברת שיק הנייר המקורי. אחזור שיק הנייר המקורי יעשה על ידי העברת שיק הנייר מהבנק המציג לבנק המקבל על פי בקשתו.

7.3. שיקים מקוריים שיועברו לבנק המקבל, ישלחו באמצעות שליח או דואר רשום ותתועד שליחתם. שיקים אלו לא יוחזרו שנית לבנק המציג והאחריות לשיק זה מרגע קבלתו, תהיה על המקבל.

8. היערכות וכללי דיווח בגין תקלה המשפיעה על תהליך הסליקה

8.1. דיווח על בעיה בקבצים שהועברו

בנק המגלה תקלה כלשהי המשפיעה על תהליכי הסליקה יודיע לצד השני מיד עם היוודע לו דבר התקלה.

8.2. דיווח על תקלה

הבנק שאירעה אצלו התקלה יפעל באופן מידי לדווח לבנקים הרלוונטיים ולפעול לטיפול ותיקון התקלה. הדיווח יעשה בטלפון, במייל בפקס או בכל אמצעי תקשורת אחר. הדיווח יהיה לאנשי קשר בבנקים המושפעים מהתקלה.

8.3. הבנק, אצלו אירעה התקלה, יפעל באופן מידי לחסימת הגישה ללקוחותיו למידע השגוי ויודיע לבנקים הנמשכים והללו יפעלו לחסימת הגישה ללקוחותיהם למידע השגוי.

8.4. הבנק שאצלו אירעה התקלה יפעל באופן מידי לתיקון התקלה ולהכנת קבצים עדכניים חלופיים.

8.5. עם סיום האירוע יישלח דיווח מרוכז ליחידת תפעול מסלול בנק ישראל.

8.6. אם התקלה אינה נוגעת לכלל הבנקים ידווח הבנק המציג לבנקים הרלוונטיים ויפעל להנחותם ביחס לאופן הטיפול הנדרש.

9. תהליך עבודה בגיבוי - תקלה בתשתית העברת הקבצים

9.1. מעבר למצב גיבוי, יעשה רק לאחר הודעה על כך לכל הבנקים האחרים. אם יש צפי לפתרון הבעיה, יש להודיע על כך לבנקים האחרים, כדי שיוכלו להיערך ולקבל החלטות בהתאם. ההודעה תעשה בטלפון ועל ידי משלוח פקס כפי טופס 433 לכללי המסלול.

9.2. בעת תקלת תקשורת שאינה נפתרת, יש לפעול כפי סעיף 5.2.

25.06.2025

(א) ניתן להעתיק מספר מנות על גבי מדיה אחת. ובלבד שכל הקבצים של מנה מסוימת יהיו על גבי מדיה אחת. על כן, אין לחלק מנה למספר מדיות.

(ב) משלוח המדיות לבנק המקבל תהיה בתדירות מספקת, שתאפשר לבנק המקבל לנהל עבודתו השוטפת באופן סביר.

(ג) על מדיה מסוימת יועברו קבצים של יום עסקים אחד בלבד.

(ד) כל הקבצים ירשמו במדיה בספריה הראשית, ללא ספריות משנה.

9.3. באחסן נייד (DOK) או בדיסק (CD) ייכתבו כל הקבצים בספריה הראשית (root directory). כל הקבצים של כל המנות ייכתבו באותה ספריה. על פי תוכן קובץ תעודת משלוח של המנה, יזוהו שאר הקבצים השייכים למנה לפי שמם.

9.4. המדיה המכילה קבצים תשלח עם תעודת משלוח מודפסת, כפי נספח 509 לכללי המסלוקה. תעודת המשלוח הינה ליחידת מדיה, ולא למנה. משלוח המדיה יעשה בתוך מעטפת ניילון אטומה, אשר נקרעת בעת פתיחתה – Inter Void.

9.5. אם לא תיפתר הבעיה עד המועד שנקבע להעברת קבצי הדימות בין הבנקים, ישלחו גם דיווחי סוף יום.

9.6. אם לא תיפתר הבעיה ולא יהיה ניתן לפעול באמצעי גיבוי, והבנק לו יש את התקלה מעוניין בכל זאת לשדר את נתוני החיוב, עליו לשלוח לבנקים האחרים כתב שיפוי כולל, כפי נספח 314 לכללי המסלוקה.

10. מדדים לאיכות שיק ממוחשב

10.1. על הבנק המציג לעמוד בכל הנדרש ממנו בכללים שנקבעו על ידי הנגידה מתוקף חוק סליקה אלקטרונית התשע"ו – 2016. כמו כן, הבנק המציג אחראי על ביצוע צילום השיק כך שהסריקה הממוחשבת של השיק תאפשר לאחר מחומר המוחשב שנוצר תוצר קריא הזהה בתוכנו, ובצורתו לשיק המקורי. כמו כן, על הבנק המציג חלה החובה לבצע בדיקת איכות שיק ממוחשב ולוודא שהשיק הממוחשב עומד במדדי האיכות כפי תקן 510.

10.2. בנק מקבל אשר יגלה כי שיק ממוחשב אינו עומד במדדי האיכות ינהג כפי סעיף 11 לפרק זה.

10.3. בנק מקבל אשר יגלה כי כמות חריגה של שיקים ממוחשבים אינם עומדים במדדי האיכות ינהג כפי הכתוב בסעיפים 13 ו-14 לפרק זה.

11. שמירת השיק הממוחשב

שמירת השיקים הממוחשבים תבוצע בהתאם לכללים שנקבעו על ידי הנגידה מתוקף חוק סליקה אלקטרונית התשע"ו – 2016. כמו כן, על הבנק המציג לשמור את השיק הממוחשב המקורי, טרם ביצוע רידוד איכות התמונה או תהליך כלשהו בשיק הממוחשב, הן אם הסריקה בוצעה על ידי הלקוח והן אם הסריקה בוצעה על ידי הבנק.